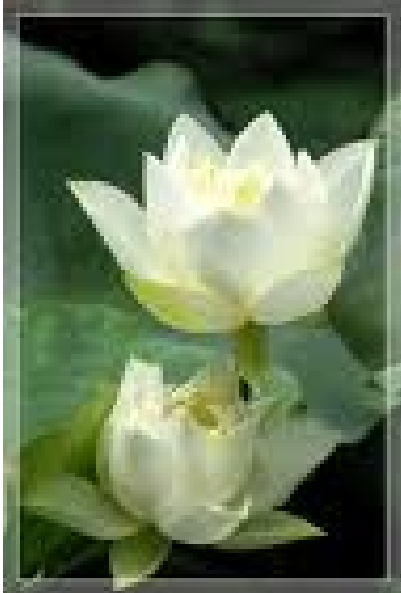

Hoa đ̣o mùa Pḥt Đ̣n

Tác Giả: Tṛn Kiêm Đoàn

Chúa Nhật, 30 Tháng 5 Năm 2010 08:32

▯ x▯ Huê K▯ cái gì cũng có, nh▯ng l▯i thi▯u m▯t mùa sen ngày Ph▯t Đ▯n.

Em yêu mùa sen n▯

Nh▯ Gia đình Ph▯t t▯

Áo lam cài hoa sen

Th▯▯ng b▯y chim oanh vũ...

(Nh▯ M▯y Mùa Sen. Tṛn Th▯ Di▯u Ph▯▯c, 1963)

Em Oanh vũ n▯ v▯i bài th▯ dài, Nh▯ M▯y Mùa Sen, đ̣o t gi▯i nh▯t trong cu▯c thi vi▯t ngành Oanh c▯a liên Gia đình Ph▯t t▯ Th▯a Thiên Hu▯ năm 1963, nay đã là bà n▯i, bà ngo▯i i▯ l▯a tu▯i l▯c tu▯n. Đã 47 năm r▯i tôi ch▯a g▯p l▯i em, nh▯ng bài th▯ x▯a thì v▯n nh▯. Bài th▯ h▯n nhiên và trong sáng đ▯▯m màu Hoa đ̣o.

Cái đ̣p hình t▯▯ng có th▯ tàn phai, nh▯ng cái đ̣p c▯a t▯ t▯▯ng thì không phai tàn.

Năm nay...

“Mùa cherry, tôi đi tìm cú...!”

N▯u “cú” đây ch▯ng ph▯i là cú pháp, là văn ch▯▯ng tuy▯t cú mà ch▯ là cú v▯, cú mèo, cú trấu... thì không bi▯t cái h▯n văn ch▯▯ng thiên c▯ có b▯ phai tàn ch▯ng?

Hoa đào mùa Phút Đón

Tác Giả: Trn Kiêm Đoàn

Chúa Nhật, 30 Tháng 5 Năm 2010 08:32

Nhng đ u sao thì đó v n là s th t.

x Huê K cái gì cũng có, nhng l i thi u m t mùa sen ngày Phút Đ n.

Nhng năm qua, ng i Vi t M th ng chú ý mùa cherry trùng v i mùa Phút Đ n trên x n y. Cho nên có nhi u ng i cho mùa cherry là mùa Qu Phút khi mùa sen n là mùa Hoa Phút. Mùa Hoa Phút x M và mùa Qu Phút x Ng i.

“Cherry” – ti ng M có nghĩa là hoa anh đào; mà cũng là trái m n đào. Ng i Vi t n c ngoài nói t i trái cherry thì ai cũng bi t nhng nói đ n trái “m n đào” thì... h t bi t luôn!

Qu m n đào nh nh trái b quân nhng có t i 5 màu: Tr ng, vàng, đ , tím và đen. Nghe nói trái m n đào mang tinh th n hoa đ o. Hoa đ o (Kado) là ngh thu t c m hoa truy n th ng c a Nh t B n. L ch s Hoa đ o xu t hi n t khi các thi n s Trung Hoa đem đ o Phút vào đ t Nh t t th k th 6. M i đóa hoa không có t th tánh. Hoa ph i có s h p duyên c a thiên nhiên m i th t là hoa: M t gi t s ng long lanh, m t chút gió ph ph t, m t chú b m vàng lẫng đng, m t đôi m t ng m t tâm h n... thì hoa m i đ p. Vì th ngh thu t Hoa đ o là “hoa trong ta và ta trong hoa” gi a kho ng tr i thu nh .

Gi ng m n đào g n v i Hoa đ o vì cũng c n “h p duyên” nh th . Nghe nói n u tr ng m t cây thì th ng không có trái; cô đ n ái d c vô tâm kh i, chẳng (!) Nên nhng tài t cây ki ng th ng ghép c 3 lo i m n đào – vàng, đ , tím – vào m t cây. M i năm tr c, tôi tr ng m t cây m n đào ghép nh th v n sau nhà. Ch 3 năm sau là cây b t đ u có trái. Nhng trái m n đào nh nh n, m n m n chín m ng đ màu, trĩu qu nh nhng cành hoa. V ng t, h ng hi n, pha chút chua chua đi m làm duyên. Tôi th ng hái l a m n đào đ u tiên cúng Phút mà c m ng t ng nh nhng đóa sen mùa Phút Đ n trên quê m ngày x a.

Năm nay, cây m n đào v n sau y đã cao v t quá mái nhà. Khu nhà m i Natomas n i tôi , nguyên đ c xây đ ng trên m t cánh đ ng tr ng bầy gi đã thành m t r ng cây xanh nho nh . Ng i M ch tr ng lo i cây có hoa và cây xanh gây bóng mát quanh nhà. R t ít nhà ch u tr ng cây ăn qu vì dân x n y thích ăn cây qu bán ti m, an toàn v m t v sinh h n là ra v n hái trái. Nhà nào tr ng cây qu , th ng đ chín r ng đ y v n, lâu ngày thành rác b n. Cu i mùa Xuân, chim chóc b n ph ng t đầu t v . M i 3 gi sáng, chim đã b t đ u riu rít g i đàn. Cây m n đào nhà tôi, nhánh nào cũng đ y trái, b ng tr thành kho l ng th c t i mát cho b y chim. M i sáng s m, ra nhìn h t và qu m n đào chim ăn r ng t t i trên th m c , lúc đ u tôi c m th y tiếng ti c nhng bóng dáng đ màu và ti ng hót h n nhiên c a b y chim mang ni m vui bù i.

G n R m Tháng T , trái m n đào chín m ng, chim càng r nhau l a qu ngon, m r ng vung vãi càng nhi u. Tình yêu thiên nhiên, chim muông có cánh c a gi i h n c a lòng s h u. Ng t m t nhánh hoa v n ng i hay đu i b y chim ăn qu v n nhà là mình đang khép l i cu c

ngao du v khóa ngõ nhà mình. Tôi đi tìm con cú; m t con cú l ng gi thành chân làm bù nhìn đ i b y chim l m đ ng quy n... làm chim không gi i h n. Ph i c n m t s đ đ n, x u xí hình t ng đ xua đ i hình nh hoa b m c a lòng tham.

Su t m y ngày anh ch nhà trong tôi c đi tìm hình gi m t con cú mèo trông càng đ đ n, g m ghi c h n c cú th t càng t t. Cái nhìn đ nh trong tâm và ý nghĩ c a tôi chuy n đ n t b y chim liú lo bu i s m sang con cú v , t khi tôi đi tìm cú đ i chim. Vào nh ng hàng bán đ ch i chim chóc, m t tôi nhìn vào hình chim muông đ màu, đ lo i mà ch ng th y con nào vì ch đi tìm con cú. B t g p m t đáng v sinh v t đ đ n nào tôi đ u chăm chú nhìn ng m, nh ng h u h t ch a đ “đ s” làm b y chim s hãi. C m y ngày, nhìn đâu tôi cũng m ng t ng v con cú lý t ng c a mình. Đó là con cú s làm b y chim kia kinh h n b t vía. Con cú nh b n đ u c a dòng suy t ng xua đ i trong tôi vào lúc này.

Đã đi tìm thì s m mu n gì cũng s g p. Theo l i mách mi ng c a m t anh M đen g p tình c Country Mall, tôi vào ch Ross, t i khu bán hàng trang hoàng nh t ng. Nh ng t ng Ph t, Chúa, Thánh, Th n, thiên tài, ngh sĩ... x p hàng trên giá m nh t. Nh ng muôn thú cây c nh có nh không. M t tôi sáng lên v i m t hình gi con cú làm b ng ch t nh a đ o đ c s n ph t nhi u màu nh ng hai màu đen tr ng đ i ch i níu ch t cái nhìn c a tôi vào nó. Tâm tôi đang trên cu c hành trình tìm cú; ý tôi đang trôi trong dòng t i cú. Nên g p đ c thân cú đ đ n th t là m t h nh phúc. Tôi ph n ch n mua v treo cao chót vót trên cây m n đào. Bên c nh còn treo thêm m t dây đĩa CD lóng lánh hai m t cũng theo l i khuyên c a ng i mách n c.

Sáng đ u tiên v a m i th c đ y là tôi m c a ch y ngay ra v n sau nhìn con cú treo trên cây m n đào. Con cú ph n ánh m t tr i. Đĩa CD b t n ng loang loáng. M t cu c ph n công hùng tráng vô cùng. Không có bóng m t con chim nào li u lĩnh l i g n. Ti ng chim râm ran ch còn nghe v ng l i t phía v n nhà ai. M t c i nhìn con cú đ ng mình v nh cái m qu m nh n ho t trên cây nhìn xu ng, tôi xoa tay hoan h . C m nh n đ ng hành. V a đúng đ p l Ph t Đ n, tôi hái nh ng trái m n đào to nh t còn sót l i sau cu c xâm lăng c a b y chim và đ m lên bàn th cúng Ph t. Khói nhang bay thanh thoát sao tôi c m ng t ng nh dáng hình con cú. Gi a cu c binh đao, lòng ng i chi n sĩ nào mà không v ng mang mùi thu c súng!

Nh ng ngày ti p theo, m i sáng tôi đ u có đĩa m n đào t i cúng Ph t. Con cú và tôi v n g n gũi nhìn nhau m i ngày. Ti ng chim xa l c. Vài con chim sà cánh đ u trên cây; nh n nhác r i bay đi. Tôi đã l y l i đ c cây cherry.

Trái bầy gi chín t i. Sau tr n m a giông, trái r ng, gió l n th i bay t tán đ y sân. V ng ti ng

Hoa đào mùa Phút Đón

Tác Giả: Trn Kiêm Đoàn

Chúa Nhật, 30 Tháng 5 Năm 2010 08:32

chim bu i s m, bu i chi u làm tôi nh . N i nh m h nh v ng ra t góc khu t c a lòng mình. V ng nh ng cánh chim. Cũng đàn chim y, nh ng tr c đây có v nh ranh mãnh, bon chen; sao bây gi tôi th y chúng h n nhiên và th d i nh b y oanh vũ ngày x a. Trên cây m n đào đông d a v i gió ch còn con cú. Gió lên, trái r ng. Trên xác lá và trái chín v tan, sáng nay tôi tìm th y hai t chim con r i xu ng. Nh ng con chim non đã ch t queo trong t . Có l vì m y ngày qua chim m s không dám t i, b đối đàn con.

Con cú, d u ch là cái mã vô h n nh ng sao nó v n lay đ ng đ c c m tính, tâm th c c a s s ng. Đàn chim s nó nh m t ph n ng b n năng. Tôi g n v i nó vì nó giúp tôi lo i tr đ c b y chim mà tôi coi nh m t đ i t ng xâm ph m quy n s h u c a mình. Ch có m t đi u tôi quên m t. Đó là quy n s h u nh ng gì mà tôi trân quý, nh ng có th ch ng có giá tr gì v i ng i ngoài và cũng ch ng giúp đ c gì cho ai: Cây cherry, cây m n đào M nhi u l m; nh ng ch ng ai bi t hay quan tâm là cái mô tê gì Vi t Nam và nhi u x khác. V i tôi, cây m n đào làm hoa trái cúng Ph t trong mùa Ph t Đ n là m t duyên lành x ng i. Tôi th ng loay hoay tìm Ph t t n đầu đầu khu v n Lâm T Ni, c cung tr i Đâu Su t nh ng l i quên “ông Ph t” trong tôi mà chính đ c Ph t t h n 2500 tr c đã th ký cho m i chúng sinh v sau. Con cú c ám nh cái nhìn, cái nghĩ c a tôi nh m t ý nghi p mây mù thi u m m đ l ng. Tôi ph i t b nó đ tr l i v i chính mình.

Rũ s ch đ nh ki n và s ám nh th t không đ n gi n. M y chú chim con ch t trong t ám ánh tôi không đ t. Phù du và bé b ng th thoi, nh ng m i h t cát đ u có quy n s ng riêng c a nó. Nói chi t i lòng T Bi cho to tát. Ch nói t i tình th ng nh bé đ i v i b y chim cũng đã c n t i cái tâm không khóa, không gài. Tôi l ng l b khóa nh m t l i c u nguy n. R i tôi tr l i con cú cho nhà hàng Ross – m t con cú gi m t mỳ còn nguyên v n – l y l i chút ti n còm giúp qu tr m côi. Đàn chim l i tr v . Ti ng hót đánh th c tôi ng i u ng trà đ vi t nh ng dòng n y khi tr i ch a sáng.

S m mai y, n i v n Lâm T Ni hoa Vô u M n Đà La b ng n và chim Ka Lăng T n Già bay l n, c t ti ng hót vang l ng đón m ng thái t T t Đ t Đa – m t v Ph t t ng lai – ra đ i.

T y, hoa M n Đà La thành bi u t ng c a Hoa đ o. Nghìn năm sau, hoa M n Đà La là loài hoa “hình vô hình hình, t ng vô t ng t ng” c a tâm t ng khi h ng v đ c Ph t. Bao t m lòng th c t tìm hoa. Bao tâm h n m m ng nghĩ v hoa.

Trong kinh Ph t th ng th y xu t hi n nhi u loài hoa trong th i thuy t pháp c a Ph t nh : M a

hoa M n Đà La (Mandàrapushpa), M n Châu Sa, M n Thù Sa, Ma ha M n Đà La, Ma ha M n Thù Sa. Ng i ta cho đó là nh ng lo i Hoa Trà (Camelia); mà sinh t c hoa trà thì có hàng trăm lo i. Và cũng t y, nh ng tâm h n mang khuynh h ng t p c n v i s huy n nhi m c a tâm linh đ t tr i không ng t r i hoa và quét hoa xung quanh nh ng t ng đài Phút giáo.

Trong bao nhiêu n Phút giáo, nh t là nh ng n i quanh tôn t ng đ c Quán Th Âm, ng i ta không ng t cãi nhau v mây ngũ s c, v hoa M n Đà La rãi xu ng tr n gian t gi a khung tr i phiêu linh vô t ng. K “th y” thì cho đó là phép m u huy n nhi m. Ng i “không” thì cho đó là m t ám nh mang tính ch t mê tín đ đoan. B c “vô t ng vô tâm” thì m m c i thình l ng. Ng i đ i s ng ch t v i tình yêu nh ng ch ng ai v đ c chân dung m t Tình Yêu có th t. Và n a, hoa n chim kêu. Nh ng loài chim n hi n trong kinh Phút nh Oanh Vũ, Anh L c, C ng M ng, Ka Lăng T n Già v n th ng xuyên xu t hi n. Bóng dáng cùng ti ng chim Ka Lăng T n Già giúp n nh ng m m hoa h nh phúc. Nhi u ng i đã c t công n i qua n Đ , v t sông H ng tìm v đ t Phút. D u tích ngày x a đã thành hoang ph . Còn chẳng nh ng ph tích đ c tôn t o i nh nh ng bi u t ng. Ng i tìm v đ t Phút ch còn đ c k i r ng, Ka Lăng T n Già là m t loài chim thu c gi ng chim s n Đ . Loài chim y n c trong su t mùa Hè nóng nh thiêu đ t c a x n và khi chim c t ti ng kêu là m đ u cho Gió Mùa s p t i t tháng T đ n tháng M i. Ti ng chim nh là bi u t ng âm thanh vui s ng v b làm v n v t h i sinh. L i c a Phút cũng nh ti ng chim Ka Lăng T n Già giúp con ng i h i sinh và h nh phúc t s n nh n cam ch u kh đau c a dòng s ng t m b mà ph i c t trói trong vòng duyên nghi p trùng trùng. Dr. Satesh Pande, nhà sinh v t h c chuyên kh o v nh ng loài chim đã s u t m và mô t hình nh cùng ti ng hót thanh thoát c a loài chim Ka Lăng T n Già (Kalavinka Sparrow). Nh ng loài hoa Hoa đò o và Chim Đò o ch n đ c và hót đ c khi trái tim là cánh c a không cài, m r ng đón m t b u tr i xanh.

Ít nh t đã có m t n trong đ i, tôi đi tìm chim cú m i c m nh n đ c tâm h n mình nhu m cú khi mãi mi t đi tìm bóng cú gi a thiên nhiên bao la nh ng không có ch an trú cho mình vì chén trà “đ ng ni m hi n ti n” đã đ y p. Mu n rót thêm m t gi t m i pha, cũng ph i c n đ l p cũ ra thôi!

Mùa Phút Đ n, mong hoa M n Đà La n kh p lòng ng i và ti ng chim Ka Lăng T n Già làm đ m tình ng i. Hoa phi hoa, đi u phi đi u... Ch ng ph i là hoa, ch ng ph i là chim mà ch có ti ng v ng trong ta mang su i ngu n h nh phúc cho mình.